

Wymagania edukacyjne dla klas uczących się w zawodzie **TECHNIK EKONOMISTA**

KLASA III

Przedmiot: **PRAWO W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**

Nr programu nauczania ZSE-TE-331403-2020-P

Nazwa programu: Program kształcenia zawodowego- dla zawodu technik ekonomista

Podręcznik: fakultatywnie: „Prowadzenie dokumentacji w działalności gospodarczej EKA.04 cz.1 i 2”, Ekonomik „Elementy prawa”. Wyd.WSiP

Nauczyciel: mgr Joanna Sobczyk

Wymagania na poszczególne oceny:					
dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą	uwagi
Uczeń potrafi:					
I. WYBRANE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU PRAWA OGÓLNEGO					
- wymienić podstawowe pojęcia z zakresu prawa ogólnego (np. norma prawna, przepis prawny, stosunek prawny, zdarzenie prawne)	- wskazuje zakres i gałęzie prawa materialnego oraz formalnego - wymienia źródła prawa - podaje przykłady organów ochrony prawnej	- podaje definicję i przykłady prawa materialnego i formalnego - identyfikuje prawo przedmiotowe oraz podmiotowe bezwzględne i względne - rozróżnia źródła prawa powszechnego i akty prawa miejscowego - wymienia organy ochrony prawnej według rodzajów	- posługuje się terminami z zakresu prawa ogólnego - rozróżnia prawo materialne i formalne oraz potrafi wskazać różnice pomiędzy prawem podmiotowym względnym i bezwzględnym - identyfikuje zasady obowiązywania aktów normatywnych, vacatio legis oraz zasady wprowadzania zmian do aktów normatywnych - rozróżnia zadania organów ochrony prawnej (radca prawny, adwokatura, prokuratura, notariat)	- bezbłędnie wskazuje elementy stosunku prawnego , - podaje samodzielnie przykłady zdarzeń prawnych oraz potrafi dokonać ich podziału - potrafi wymienić cechy stosunków m.in. cywilnoprawnych, administracyjnych i karnych - podaje rodzaje przepisów prawnych - wskazuje zasady postępowania w przypadku wystąpienia kolizji norm prawnych - bezbłędnie wymienia kompetencje i podstawy działania organów ochrony prawnej - zna pojęcie wykładni	

				prawnej i potrafi ją sklasyfikować	
II. ELEMENTY PRAWA CYWILNEGO I WYBRANE PRZEPISY PRAWA CYWILNEGO					
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe terminy i podmioty prawa cywilnego - wie co to jest stosunek cywilnoprawny - wie na czym polega własność - wie czym jest zdolność prawna 	<ul style="list-style-type: none"> - zna definicje głównych terminów z zakresu prawa cywilnego - wymienia podmioty prawa cywilnego - wie na czym polega przedstawicielstwo i pełnomocnictwo - potrafi wymienić prawa rzeczowe - definiuje zobowiązania - wymienia rodzaje umów w zakresie prawa cywilnego - wie czy jest księga wieczysta - podaje przykłady pomiotów prawnych - podaje przykłady przedmiotu stosunku cywilnoprawnego 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia i zasady prawa cywilnego np. zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych - rozróżnia podmioty (i właściwie je klasyfikuje), stosunki i czynności cywilnoprawne - wymienia i definiuje rodzaje pełnomocnictw, w tym podaje znaczenie prokury - klasyfikuje rzeczy w znaczeniu prawa cywilnego rzeczowego (według kryteriów) - wymienia i opisuje inne prawa rzeczowe - interpretuje wpisy w księgach wieczystych - wymienia skutki niewykonania zobowiązań - potrafi opisać wybrane umowy z zakresu prawa cywilnego 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia i zasady prawa cywilnego np. podmiot prawa cywilnego zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych itp. oraz wskazuje źródła prawa cywilnego - rozróżnia formy własności i innych praw rzeczowych oraz formy nabycia i utraty własności - rozróżnia źródła powstania i formy wygaśnięcia zobowiązań - podaje zakres działania pełnomocnika przy określonym rodzaju pełnomocnictw - zna wszystkie rodzaje umów z zakresu prawa cywilnego i potrafi je scharakteryzować - rozróżnia rodzaj odpowiedzialności (deliktowa, kontraktowa, rękojmia za wady, gwarancja) 	<ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie stosuje pojęcia prawa cywilnego wskazując również na sankcje w prawie cywilnym - bezbłędnie wymienia rodzaje czynności prawnych - dobiera szczególną formę oświadczenia woli do rodzaju czynności prawnych- potrafi scharakteryzować wady oświadczenia woli - definiuje i podaje przykłady elementów stosunków i czynności cywilnoprawnych - rozróżnia umowy z zakresu prawa cywilnego oraz szczegółowo je opisuje, wskazując m.in. istotę i strony (umowa dostawy, umowa sprzedaży na raty, umowa zlecenia, o dzieło, najmu, dzierżawy, leasingu, agencyjna, rachunku bankowego, ubezpieczenia, pożyczki, użyczenia, poręczenia - dobiera rodzaj niezachowania odpowiedzialności cywilnej do opisanej szkody lub sytuacji - rozwiązuje praktyczne zadania (kazusy) z zakresu prawa cywilnego - sprawnie posługuje się wyszukiwaniem informacji w 	

				rejestrach ksiąg wieczystych oraz zna zadania sądów w zakresie prowadzenia ksiąg	
III. ELEMENTY PRAWA ADMINISTRACYJNEGO					
-zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa administracyjnego - wymienia organy administracji publicznej - wskazuje przykład aktu normatywnego	- określa zakres i źródła prawa administracyjnego -wie czym jest decyzja administracyjna - zna terminy w postępowaniu administracyjnym - zna prosty przebieg postępowania administracyjnego	- wymienia formy prawne działania administracji - podaje przykłady decyzji administracyjnych - rozróżnia rodzaje podmiotów w postępowaniu administracyjnym -podaje terminu załatwiania spraw przez organ i wie kiedy można zastosować ponaglenie - opisuje przebieg postępowania administracyjnego począwszy od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania do etapu odwołania	- klasyfikuje organy administracji publicznej - wymienia akty administracyjne i ich rodzaje -wymienia elementy decyzji administracyjnych -potrafi wyliczyć terminy w postępowaniu administracyjnym -zna przebieg postępowania administracyjnego do momentu wydania decyzji ostatecznej przez organ II instancji - wskazuje właściwość organu administracji publicznej (rzeczową, miejscową, instytucjonalną)	- wymienia źródła prawa administracyjnego - definiuje stosunek administracyjno-prawny - podaje przykłady działań władczych - znając elementy decyzji , sporządza przykładowe decyzje administracyjne - zna kompetencje poszczególnych organów administracji publicznej - zna procedurę i tryb odwoławczy od decyzji administracyjnej - zna kompetencje organów wyższej instancji w zakresie przebiegu postępowania administracyjnego - sporządza schemat trybu odwołania od decyzji administracyjnej - charakteryzuje wznowienie postępowania	
IV. PRAWA AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE ORAZ OCHRONA WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ					
- wie czym jest własność intelektualna - zna podstawy prawne chroniące własność intelektualną	- wymienia rodzaje praw autorskich w praw z zakresu własności przemysłowej - omawia na czym polega ochrona własności intelektualnej	- stosuje wybrane przepisy prawa w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz własności przemysłowej - klasyfikuje utwory ze względu na ochronę prawem własności intelektualnej	- rozpoznaje źródła prawa regulujące zasady korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych - dzieli utwory ze względu na efekty procesu twórczego, dziedzinę twórczości i liczbę autorów -podaje przykłady kiedy	-posiada bogate wiadomości z zakresu praw ochrony praw autorskich i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej - bezbłędnie wymienia źródła prawa regulujące zasady korzystania z praw autorskich oraz praw pokrewnych - wie co nie stanowi	

		<ul style="list-style-type: none"> - wie co oznacza termin domena publiczna - rozróżnia prawa majątkowe i osobiste w zakresie prawa autorskiego 	<ul style="list-style-type: none"> występuje prawo majątkowe i osobiste w zakresie własności intelektualnej - identyfikuje zakres prawa ochrony własności przemysłowej - klasyfikuje utwory ze względu na ochronę prawem własności intelektualnej oraz utwory do domeny publicznej - wymienia przykładowe warunki ochrony wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych 	<ul style="list-style-type: none"> przedmiotu prawa autorskiego - bezbłędnie wymienia okresy udzielania ochrony praw autorskich - zna znaczenie domeny publicznej - identyfikuje warunki udzielenia prawa ochronnego: wynalazku, wzoru użytkowego, przemysłowego, czy znaku towarowego 	
V. PRZEPISY PRAWA W ZAKRESIE OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH					
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe pojęcia z zakresu ochrony danych osobowych - zna podstawową normę regulującą ochronę danych osobowych - zna podstawowe warunki przetwarzania danych 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia normy prawa krajowego i międzynarodowego regulujące ochronę danych osobowych -zna organy ochrony prawnej - wie z czym się wiąże nieprzestrzeganie zasad ochrony danych - rozumie pojęcie administratora danych osobowych - wiem czy jest zbiór danych oraz wskazuje warunki przetwarzania i zabezpieczania danych 	<ul style="list-style-type: none"> -posługuje się pojęciami z zakresu ochrony danych, m.in. zbiór danych, przetwarzanie, zabezpieczanie danych, administrator, usuwanie danych - zna i opisuje warunki zabezpieczenia danych osobowych - opisuje sankcje z tytułu nieprzestrzegania przepisów z zakresu ochrony danych osobowych - podaje przykłady zbioru danych osobowych oraz określa warunki przetwarzania i zabezpieczania danych (w podziale na wersje papierową i elektroniczną) 	<ul style="list-style-type: none"> - znając podstawowe pojęcia i rodzaje danych, kwalifikuje je do określonego zbioru danych - identyfikuje normy prawa krajowego i międzynarodowego regulujące ochronę danych osobowych -rozpoznaje zasady działania organów ochrony danych w Polsce -rozpoznaje rodzaje odpowiedzialności z tytułu nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony danych osobowych (odpowiedzialność administracyjna, odpowiedzialność cywilna i karna) - wymienia zasady, którymi musi się kierować administrator danych osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> - ma bardzo bogata wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych -identyfikuje warunki przetwarzania (przechowywania) i zabezpieczania zbiorów danych osobowych, bezbłędnie wskazuje kiedy dopuszczalne jest przetwarzanie danych - dokonuje klasyfikacji zbioru danych osobowych -biegle posługuje się terminologią z zakresu ochrony danych wskazując przykładowe przypisy z zakresu ochrony - sporządza dokumentację związaną z procedurą ochronnych danych w firmie 	

				m.in. sporządza klauzule informacyjne, wzory pism o wyrażeniu zgody - zna kompetencje organów działających w zakresie ochrony danych	
VI. ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA ZA PODEJMOWANE DZIAŁANIA					
- wymienia zachowania ryzykowne - zna konsekwencje naruszenia norm i procedur	- podaje przyczyny i skutki zachowań ryzykownych -podaje rodzaje odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania	- wymienia obszary w przypadku których dochodzić może do poniesienia odpowiedzialności prawnej -rozpoznaje przypadki naruszeń norm i procedur charakteryzując rodzaje zachowań oraz podaje przykłady odpowiedzialności	-identyfikuje przyczyny i skutki zachowań ryzykownych - wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania - wymienia akty prawne regulujące odpowiedzialność (w zależności od gałęzi prawa)	-wymienia źródła zachowań ryzykownych - potrafi samodzielnie wymieniać przykłady naruszeń norm i procedur w odniesieniu obszarów odpowiedzialności - wskazuje przykłady przepisów prawnych w zakresie m.in. prawa cywilnego, karnego, pracy, kodeksu spółek prawa handlowego) z zakresu odpowiedzialności prawnej	

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela udzielić odpowiedzi na proste pytania z zakresu treści programu nauczania
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności,
- notorycznie nie przygotowuje się do lekcji,
- opuszcza zajęcia.

Sposoby kontroli wiedzy i umiejętności :

- ustnie, np. w postaci odpytywania, referowania wybranego zagadnienia lub aktywności uczniów;
- pisemnie, np. w postaci testu, sprawdzianu, wykonanych ćwiczeń i kart pracy,
- samodzielna praca z tekstem źródłowym, np. odczytywanie i analizowanie przepisów prawnych oraz systematyczne prowadzenie zeszytu i notatek.

Kryteria oceniania są zgodne ze statutem szkoły.